

CEE

bankwatch
network

Verejné banky – aké nástroje môžu občania využiť pri kampaniach o ich projektoch.

Banská Štiavnica -seminár
11. marca 2015

NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI
OPEN SOCIETY FOUNDATION

Kto sme:

CEE Bankwatch Network je mezinárodná sieť prevažne environmentálnych neziskových organizácií zo strednej a východnej Európy, krajiny východného susedstva a západného Balkánu

Hlavný cieľ:

- je sledovať nakladanie s verejnými prostriedkami (EIB, EBOR, fondy EÚ)
- Aby neboli financované škodlivé projekty

Ako to robíme:

- Kampane proti financovaniu jednotlivých projektov
- Ovplyvňovanie politík
- Advokácia
- Práca s médiami
- Informačné materiály a správy

Medzinárodné finančné inštitúcie – verejné banky

- Verejné inštitúcie, ktoré narábajú s verejnými peniazmi
- Podiely – členské štáty – vlády
- Verejnosť má nárok vedieť, ako sú verejné peniaze vynakladané – či už idú do verejného alebo súkromného sektora

Prístup k informáciám

- Posledných 20 rokov - veľký krok vpred
- Niektoré informácie poskytujú rutinne a s relatívny predstihom
- Záujmy klienta prevažujú nad záujmami verejnosti

Európska investičná banka

- Banka EÚ, najväčší verejný poskytovateľ úverov na svete, 72 miliárd/2013

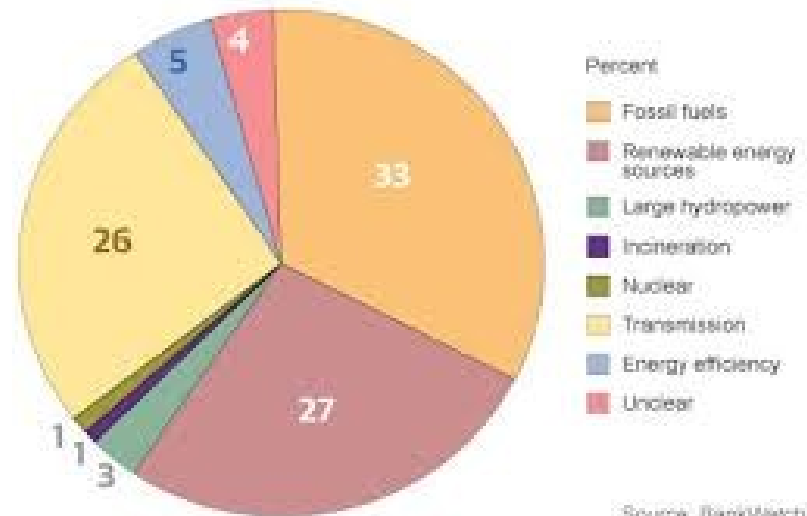
2 piliere jej úverovej politiky:

1. Podpora a presadzovanie cieľov EÚ
 2. Princíp „pridanej hodnoty“ (added value)
- Akcionári 27 členských štátov EÚ, AAA rating

Európska investičná banka – hlavné problémy

- Protichodné ciele
- Pokračujúca podpora fosílnych zdrojov a neudržateľnej dopravy, a OZE

EIB energy lending by category 2007 - 2010

Source: BankWatch

Európska investičná banka – hlavné problémy

- Pôžičky do energetiky – malý podiel EE a OZE, nepomer „starých“ a „nových“ krajín EÚ

Chart 2: Renewables in energy lending - inside EU 2011

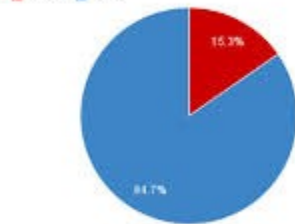
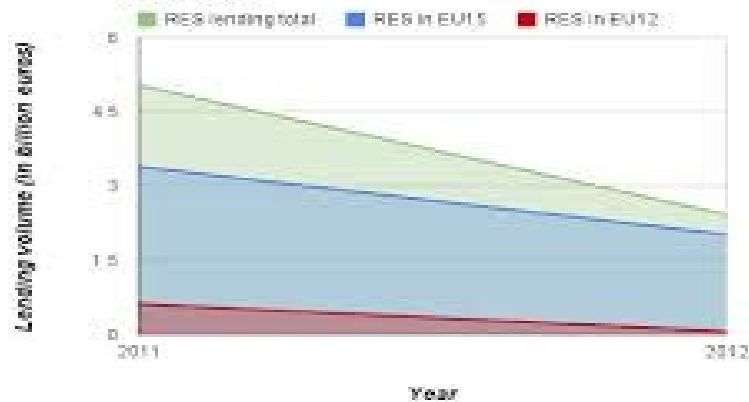

Chart 1: Renewables in energy lending 2011-2012

Európska investičná banka

- Vyhlásenie o environmentálnych a sociálnych princípoch a štandardoch
- Abstraktný záväzok, bez konkrétnych postupov
- Klient sa má nimi riadiť, EIB sa spolieha na informácie od klienta

Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR)

- Účel: podporiť transformáciu v postsocialistických krajinách k „otvoreným a demokratickým trhovým ekonomikám“
- 63 členov, EÚ spolu s EIB vlastní takmer 60%
- Uprednostňuje fosílné zdroje pred podporou EE a OZE

CEE

bankwatch
network

EBOR a EIB na Slovensku

Európska investičná banka

- Finančný sektor – sprostredkované pôžičky
- Automobilový priemysel
- Diaľnice
- Veľké firmy - SPP, SE a.s – malé vodné elektrárne, obnova plynovej infraštruktúry
- Spolufinancovanie fondov EÚ

- countries
- Africa, Caribbean, Pacific countries + OCT
- South Africa
- Asia and Latin America
- Breakdown by sector
- Multi-criteria list
- Operations Evaluation

SZRB LOAN FOR SMES AND YOUTH EMPLOYMENT	Credit lines	14/01/2015	15,000,000
EP ENERGY DISTRIBUTION NETWORK SK	Energy	23/12/2014	125,000,000
PRESOV REGIONAL INFRASTRUCTURE II	Composite infra	18/12/2014	25,000,000
VUB LEASING LOAN FOR SMES AND MIDCAPS	Credit lines	11/12/2014	50,000,000
TATRA LEASING LOAN FOR SMES & MIDCAPS II	Credit lines	05/12/2014	40,000,000
KOMERCNI BANKA LOAN FOR SMES AND MIDCAPS III	Credit lines	28/11/2014	8,000,000
GAS NETWORK UPGRADE IN SLOVAKIA	Energy	12/11/2014	100,000,000
C SOBL SK SMES AND MIDCAPS	Credit lines	16/09/2014	50,000,000
KB LOAN FOR SMES & OTHER PRIORITIES II	Credit lines	11/07/2014	2,500,000
SGEF CZ LOAN FOR SMES AND MIDCAPS V	Credit lines	28/04/2014	15,000,000
TATRA LEASING LOAN FOR MIDCAPS & SMES	Services	14/03/2014	20,000,000
SLOVAKIA FORESTRY AND ENVIRONMENT	Agriculture, fisheries, forestry	03/03/2014	120,000,000
SPP ENVIRONMENTAL & SAFETY INVESTMENTS	Energy	18/12/2013	75,000,000
KB LOAN FOR SMES & OTHER PRIORITIES II	Credit lines	29/11/2013	5,000,000
SGEF CZ LOAN FOR SMES AND MIDCAPS V	Credit lines	25/11/2013	15,000,000
SBERBANK SK LOAN FOR SMES AND MIDCAPS	Credit lines	17/09/2013	50,000,000
SE RENEWABLE POWER GENERATION	Energy	02/09/2013	60,000,000
SOFTWARE AG BU BUSINESS PROCESS INNOVATION	Services	19/08/2013	7,000,000
C SOBL SK SMES AND MIDCAPS	Credit lines	09/08/2013	50,000,000
UCL SK LOAN FOR SMES AND MIDCAPS III	Credit lines	08/08/2013	100,000,000
C SOB BK SK SMES & OTHER PRIORITIES III	Credit lines	08/07/2013	70,000,000

Slovakia x SE RENEWABLE POWER G x

www.eib.org/projects/pipeline/2012/20120244.htm

Aplikácie www.eib.org/infoce... Land Grabbers Energetická politika... Bankwatch www.arspiman.estra... cinematik | 9. Medzi... Africké Premietanie ... PREMIETANIE: Haut... Premietanie filmu >>

Financed

- Explanatory notes
- Breakdown by region
- Breakdown by sector
- Projects Financed**
- Operations Evaluation

Location

► Slovakia

Description

9-year investment programme mainly in renewable power generation focusing on overhauling/refurbishment and capacity expansion of the promoter's hydro power plant portfolio.

Objectives

The project concerns an investment programme, comprising approximately 100 schemes, which relate primarily to the overhaul/refurbishment of existing hydro power stations as well as capacity expansion with new small run of river hydro units - up to around 3.5MW in capacity. The project schemes will be dispersed throughout the Slovak Republic.

Comments

Sector(s)

► Energy

Proposed EIB finance (Approximate amount)

EUR 60 million

Total cost (Approximate amount)

EUR 120 million

Environmental aspects

Considering their technical characteristics, the programme schemes fall under Annex II of the EIA Directive (2011/92/EU), and consequently it is the responsibility of the competent authority to determine the need for an Environmental Impact Assessment (EIA). Given the nature of the project schemes (overhaul/refurbishment of existing hydro, small run of river

General enquiries and comments

The EIB is committed to open communication and encourages constructive stakeholder input regarding its activities. Enquiries and comments concerning the EIB's involvement in a project or the financing facilities, activities, organisation and objectives of the EIB, can be sent to the EIB Infodesk.

Alternatively, the EIB can be contacted through its external offices.

Queries regarding details of a specific project, in particular when it is under appraisal by the EIB, should preferably be addressed directly to project promoters.

Media enquiries

Media-related enquiries can be addressed to the EIB Press Office. Please also visit our Press Corner.

Complaints mechanism

Windows taskbar: e, Chrome, Firefox, PowerPoint, Adobe Reader, Word, Paint

System tray: SLK 23:28 10.3.2015

Európska banka pre obnovu a rozvoj na Slovensku

- **SlovSEFF je prostriedok financovania projektov udržateľnej energie, vyvinutý Európskou bankou pre obnovu a rozvoj (EBRD).**
- Všetko na jednom mieste: Integrovaný balíček úverov, dotačných platieb a voľnej technickej pomoci
- Priamy, jednoduchý prístup a rýchle spracovanie
- Granty vo výške 5-20 % z vyplatenej úverovej čiastky podľa charakteristiky projektu
- Nezávislá a bezplatná technická pomoc vo forme správ energetických auditov a hodnotenia projektu poskytovaných odbornými konzultantmi, ktorí budú pomáhať tvorcom projektu pri stanovovaní najvhodnejších investícií v oblasti udržateľnej energie

Európska banka pre obnovu a rozvoj na Slovensku

- Obnoviteľná energia
- Táto kategória zahŕňa také projekty, ktoré zahŕňajú nákup a inštaláciu zariadení, systémov a procesov na využitie obnoviteľných zdrojov energie na výrobu elektriny a/alebo tepla a/alebo chladenia a/alebo akejkoľvek inej formy energie nahrádzajúcej zdroje fosílnych palív. Príkladmi takýchto projektov sú:
- vodné alebo riečne elektrárne s inštalovaným výkonom nižším ako 10 MW
- veterné turbíny s inštalovaným výkonom nižším ako 20 MW
- investície do biomasy s inštalovaným výkonom nižším ako 5 MW (elektrický výkon)
- kotly na biomasu určené na výrobu tepelnej energie
- slnečné fotovoltaické inštalácie integrované do budov
- geotermálne zariadenia vrátane tepelných čerpadiel
- bioplyn (poľnohospodársky a z odpadových vôd) a plyn zo skládok

Energetická účinnosť v priemysle

Táto kategória zahŕňa tie podprojekty, ktoré zahŕňajú zariadenia, systémy a procesy, umožňujúce zníženie spotreby primárnej energie, finálnej spotreby elektrickej energie, palív alebo iné formy energie pre:

- kombinovaná výroba tepla a elektriny (kogenerácia) na mieste spaľovaním zemného plynu, bioplynu alebo biomasy
- Projekty na zmenu paliva z vysokým obsahom uhlíka (uhlie, lignit) na palivo s nízkym obsahom uhlíka
- Rekonštrukcia kotlov (ovládacie prvky vyššej úrovne, ohrievače, lepšia izolácia, regeneračné horáky, automatické uzatváranie, atď.)
- Výmena starších plynových kotlov za kondenzačné kotly
- Zmena elektrického vykurovania na priame vykurovanie palivami
- Inštalácia rekuperácie tepla z procesov (napr. inštalácia ohrievačov na predhriatie, rekuperácia tepla na vykurovanie priestorov, rekuperácia tepla na sušenie, atď.)
- Inštalácia absorpčných chladiacich jednotiek
- Rekonštrukcia systémov stlačeného vzduchu (napr. decentralizácia a/alebo zmena výkonu vzduchových kompresorov, náhrada starých vzduchových kompresorov novými účinnejšími)

Ako zastaviť financovanie projektov

1. **Finančné riziko projektu** – či je správne odhadnutá cena, uplatnenie projektu
2. **Politické riziko** – protesty lokálnych komunití a verejnosti, politická podpora projektu
3. **Právne riziko** – právne kroky voči projektu, rpi povolovacom konaní, prieťahy, potenciálne právne problémy (vyvlastnenie, vysídlenie), potenciálne dlhodobé riziká
4. **Sociálne a environmentálne riziká** – havárie, porušovanie ľudských práv

Complaint mechanism – mechanizmus podávania sťažností

- EIB aj EBOR
- Ak sme vyčerpali všetky legislatívne a administratívne možnosti
- Spôsob, ako upútať pozornosť medzinárodného publika na problém na národnej úrovni– médiá
- Nemusí problém vyriešiť, ale poukáže na negatívne dopady projektu
- Pokračovať v dopĺňaní informácií
- Prezidentovi EIB a EBOR veľmi záleží na názore EP, Ombudsmana
- V prípade EIB je možnosť podať podnet EÚ ombudsmanovi

Situácia – kde sme?

- Ekonomická situácia sa používa ako ospravedlňovanie znižovania „vysokých“ štandardov
- Trend sprostredkovaných pôžičiek
- Hodnotiace procesy sú zdĺhavé (preskúmavanie sťažností), čo bráni prístupu k spravodlivosti
- Junckerov plán – zmobilizovať 315 miliárd, hlavným aktérom EIB

Ďakujem za pozornosť!

Irena Jenčová

jencova@priateliazeme.sk

- www.bankwatch.org
- www.priateliazeme/cepa